

Psaní skupin *bě/pě/mě/vě*

- 1) K daným tvarům sloves v čase minulém uveďte nejprve přítomné tvary 3. osoby čísla jednotného a pak doplňte *-ě-* nebo *-ně-*

Vzor: umí – uměl

hrad strm_el na skále, od hor hřm_lo, obloha ztem_la, žák rozum_l výkladu, déšť šum_l, setm_lo se rychle, dítě nesm_lo samo přes vozovku, starý muž osam_el, matka m_la pravdu, kůže mu zjem_la

- 2) K uvedeným příslovcím nejprve uveďte přídavná jména a pak doplňte *-ě-* nebo *-ně-*

Vzor: soukromý – soukromě

ohrom_ se divil, jedli stříd_m_, působilo to dojem_, vystupuje sebevědom_, bylo mi příjem_, vzájem_ se uznávali, mluví rozum_, hladila jem_, zdraví upřím_, jednal duchapřítom_, zřejm_ lhal, náram_ se to povedlo, tvářil se nepřítom_, klamal nás vědom_, hovořil skrom_

- 3) Doplňte *-ě-*, *-je-*, *-ně-*

K ob_du jsme měli pečenou krůtu a dobře jsme se pom_li. Octli jsme se v příjemném ob_tí beskydských lesů. V_zd do blízkého mlýna byl ztížen chatrným dřevěným můstkem. Žijeme v neustálém nap_tí. „Ob_tí dom_lé překážky zdrželo náš kamion o dvě hodiny,“ b_doval řidič. Hálkovo literární dílo upadá do zapom_ní. Těšil jsem se, ob_ví-li se pod stromečkem vytoužené dárky. Málem by si v_li do vlasů. U cesty rostly pom_nky. Tam_jší lidé jsou milí. Zjistili, že chyba byla ve špatném uzem_ní. Nedorozum_ní se brzy vysvětlilo. Pacient byl ob_dnán na osmou hodinu. Ob_mný kufr se nevešel pod sedadlo. Ob_toval se za nás. Obrovské vyp_tí při práci jen předstíral. Porozum_ní textu je důležitá dovednost. Všichni se o m_ velmi dobře starají. O m_ obavy nem_jte. Byla už ze m_ zoufalá, ale já nev_děl, co ode m_ chce.

- 4) Určete pády a doplňte tvary zájmena *já*

Dědeček se na __ vždycky těšil. Čekal __ na nádraží, přivítal __ a vzal __ kufr. Cestou se __ vyptával na maminku. Věděl o __ z mamčiných dopisů zřejmě všechno. Chválil __ za pěkné vysvědčení. Při večeri seděl naproti __ a nabízel __ jahody, které pro __ nasbíral.

5) Opravte chyby

Mám rád příběhy slavných objevitelů. Tamější obyvatelé jsou příjemní. Musíme dokončit objednávku. Tak vřelé objetí jsem nečekal. Buď už rozumnější. Udělal to vědomě a ohromě nás tím překvapil. Má ráda měsíčky a pomněnky. Hrozivě zahřmnělo a lekli jsme se, protože bleskosvod nebyl uzemněn. Usilují o dorozumění s místními obyvateli. Patří k mnoha bezvýznamným umělcům, kteří upadli v zapomnění.

Předložky a předpony s-/z-/vz-

1) Doplňte předložky s(e), z(e)

Vraceli jsme se _ pole. Když rýsujeme, dáme všechny věci _ lavice pryč. Nejsem _ to dokončit tu práci. Každou chvíli si stíral pot _ čela. Setřásl _ stromu poslední jablíčko. Vytáhni ruce _ kapes. Uvidí se, kdo _ koho. Sejde _ očí, sejde _ myslí. Maminka mi vytáhla třísku _ prstu. Říká se, že _ jídlem roste chuť. Na pláži stavěli tatínkové _ dětmi _ písku hrady. Jen hezky _ pravdou ven.

2) Doplňte předpony s(e)-, z(e)-, vz-

_družit se, _choulit se, _točit se do klubíčka, _trhat koně, _potit se, _propitné, _pytovat svědomí, _městnat se, _tělesnit postavu v dramatu, _krčit se, _řáli krále, _trhaný obličej, _trhala ho kritika, _trhli plakát ze stěny, _pamatujte se, _tyčili vlajku, _pustili vlajku, hejno hus _létlo k obloze, _tal z postele, _těží, _těžka, _prvu, _cela s tebou souhlasím, _kalit vodu, _kalit dobré vztahy, _trávit potravu, _trávit dovolenou, _trávit urážku, _hubnout o tři kilogramy, _chudnout po úpadku firmy, e-mailová aplikace Outlook _práva _práv, _plodiny z výfukových plynů, _pečovat se proti rozkazu, ne_pírej se, _trnulý obličej, _tuhlé ruce, _hrnout hlavní myšlenky, _tropit neplechu, _táhnout urážky na sebe, _téct hradby, _tékající voda, _cestné názory, _tahovačný člověk, představení _končilo, na tom se _hodneme

Obrovský balon se prudce _nesl nad hlavy diváků. Letos ozimé obilí dobře _klíčilo i přezimovalo. Návštěvníci sedící na galerii zvědavě _hlíželi do přízemí. Když zraje víno, _létnou se na vinici hejna špačků. Kůň se _pjál a dal se do klusu. _pjala ruce a začala se tiše modlit. Smuteční vrby jako by se

_hlížely v rybníčku na návsi. Za poslední půlrok _rostly ceny jízdného o 20 %. _táhl kritiku na sebe. _táhla žaluzie a usadila se do křesla. Rodiče se snaží, aby se jejich děti nedostaly na _cestí. Mám vám ten plakát _motat? Kočka _vrhla na zem sklenici s mlékem. Diskuze se _vrhla v hádku. „Matku _křísil ještě _těží, avšak dítě zalknuté!“

Jeho _tížnost byla vyřízena rychle. _travujeme se ve školní jídelně. Vystavili mu průkaz na _levněné jízdné. Platnost _mlouvy byla _tvrzena podpisy předsedů vlád. Na _temnělé obloze se objevila první hvězda. _tvrdlé pečivo se prodává se _levou. Rodiče těžce nesli, že jejich syn _běhl ze studií. U nehody se rychle _běhl dav lidí. Peníze si můžete _měnit v bance. Všichni studenti _hlíželi ke svému učiteli s úctou. Ve svém vnukovi se jen _hlížel, byl na něj však přísný. _dula se vlna nadšení. Jestliže si na něco _těžujete, obraťte se na vedoucího. Ne _těžujte mi situaci dalšími připomínkami. Na Václavském náměstí se _hromáždily tisíce lidí. Když _hledali, jaké nebezpečí je čeká, _potili se strachem. Kdybyste byli _ticha, slyšeli byste dobře. _pola seděl, _pola ležel.

3) Opravte chyby

Voda stekla po stráni. Zhodil ze stolu všechny knihy. Zhrábnul všechny peníze. Dokázali by to jen stěží.

Na kopcích splály hranice. Na cestě nás čekalo milé shledání. Ředitelství spravilo rodiče o prospěchu. Ve svém vyprávění zmotala páté přes deváté. Maminka mi skrátila kalhoty. Výsledky byly podány značně skresleně, text byl totiž zkomolený. Mléko zkypělo. Děti byly zticha. Zvládneš mluvit zpatra? Máš ty šaty celé zvalené! Prázdniny jsem strávil v Německu, kde jsem se zkamarádil z Francouzem, Italkou a Rusem. Nesmíme zapomenout změnit koruny za dolar. Nastala změna, a tak budu mít tento týden odpolední směnu. Horolezci nedávno zlezli nejvyšší horu světa. Přicházel s práce tak unaven, že sotva shltl svou večeři. Zkus mu skřivit vlas na hlavě a uvidíš!

4) Doplňte slovesa vyjadřující uvedenou činnost (vždy dvě slovesa stejně znějící)

přítloci prkna k sobě _____

někoho zmlátit, nabít někomu _____

opravit (boty) _____

podat informaci, informovat někoho _____

dostat dolů dřevím _____

přílišnou námahou se ztrhat _____

posekat trávu kosou _____

učinit (těleso) kosým _____

pohlédnout shora dolů _____

spatřit se v zrcadle, vidět v divadle _____

naříkat na něco _____

činit obtížným _____